

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 70.

Ljubljana, sreda 25. marca 1936.

Leto II.

Na svetu sta samo dve mirni sili: pravica in spodobnost.

Goethe.

Dnevna pratika

Sreda, 25. marca 1936. Katoličani: Oznajenje Marije Device. Pravoslavni: 12. marca 1936. Teofan.

Četrtek, 26. marca 1936. Katoličani: Dizma. Pravoslavni: 13. marca 1936. Pr. m. sv. Nikola.

Dežurne elkarne v Ljubljani

Sreda: Mr. Sušnik. Marijin trg; Mr. Kuralt, Gosposvetska cesta; Mr. Bohinec, Cesta 29. oktobra.

Četrtek: Mr. Leustek, Resljeva cesta; Mr. Bahovec, Kongresni trg; Mr. Komotar, Vič. Tržaška cesta.

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda 25. marca Tuje dete. Cene od 10 Din navzdol. Izven.

Četrtek 26. marca Siromakovo jagnje. Red Četrtek.

Petek 27. marca zaprto (predstava v operi).

OPERA

Sreda 25. marca Kavalir z rožo. Premiera. Tzven.

Četrtek 26. marca Carmen. Red B.

Petek 27. marca Pot okoli sveta. Red A.

Kino

Sloga: Kapetan Korporan

Union: Poročnik Bobby.

Matica: Zena, ki hoče ljubezni.

Šiška: Zmagovalec srca.

Ideal: Ciganska rapsodija

Kino Narodni dom Kranj: V sredo »Tri mesece v rajju«.

Vreme

Jugoslavija: Oblačno na zahodni polovici, a deloma na vzhodni polovici. Zadnjih 24 ur je deževalo v primorskih krajih. Temperatura je padla po vsej državi. Kosovska Mitrovica 2 C. Koviljača 21 C.

Napoved za danes: Prevladovalo bo oblačno po vsej kraljevini. le delna zjasnitev v sredi države. Sonce vzhaja ob 5.34. zahaja ob 17.55.

Dunajska napoved: Spremenljivo oblačno vreme z lahnimi padavinami. Čez dan pa ne bo več tako toplo kakor doslej.

Borza

Današnja povprečna vrednost tujega denarja

	Dinarjev
1 hol. goldinar	29.79
1 nemška mark	17.59
1 belga	7.97
1 šv. frank	14.27
1 angl. funt	216.16
1 am. dolar	48.20
1 fr. frank	2.89
1 Kč.	1.81

V privatnem kliringu

1 avstr. šiling	9.47
1 nemška marka	14.00
1 angl. funt	250.00



Revijo modno si oglej, da lepa je naprej povej!

V kačo zakleta deklica — Volitve na odprtem morju — Skrivnostni Port Arthur — Bela smrt v strmi vrtači — Poroka 10 letnega dečka s 14 letno ločenko — Stanovska borba akademikov — Miha Maleš v Kranju — Dragocene gosli je skrila žena — Hujša kakor Martin Krpan

Nova posvetovanja

London, 24. marca. n. Kakor se doznava, bodo sile-podpisnice lokarnskega pakta proučile nove predloge, ki naj bi jih nato stavile Hitlerju. Da pa bodo ti predlogi kolikortoliko v skladu z duhom nemškega naroda, bo na sestanku sil podpisnic Lokarna sodeloval tudi nemški delegat, ki bo že v naprej povedal, glede katerega predloga dvomi, da bo sprejet s strani Nemčije.

Konec sankcij?

Zeneva, 24. marca. w. Iz dobro poučenih krogov se doznava, da se bo na prihodnjem sestanku odbora osemnajstotice sklenilo, da se vprašanje glede izvajanja petrolejskih sankcij proti Italiji stavi ad acta.

Odbor trinajstotice se z vprašanjem glede sankcij ne bo niti bavil, pač pa bo skušal na vse načine doseči kompromis med obema sprtima državama — Italijo in Abesinijo. Uradni in politični krogi so mnenja, da bo, z ozirom na splošno neaktivnost bojov v Vzhodni Afriki, ta kompromis brez velikih težav dosežen.

Bilanca DN negativna

London, 24. marca. n. Četudi se je izkušalo doseči mirnim potom kak uspeh na zasedanju DN, vendar se ne more reči, da ni bilo v pogledu porenskega vprašanja rešeno niti eno vprašanje. Skupen rezultat je samo ta, da je DN označilo Nemčijo kot kršilca mi. rovnih pogodb, kakor je pred kratkim označilo Italijo za napadalca v Abesiniji, storilo pa ni ne v prvem, ne v drugem primeru nič. Nemški odklonilni odgovor na vse ponudbe je porazno vplival na vse politične kroge. Ni seveda mogoče radi tega reči, da ne bi bili kakšni nadaljnji razgovori mogoči, vendar krogi, ki pesimistično presojujejo položaj, trde, da se mora na vsak način sprejeti

Hitlerjev predlog, ako se hoče pripravi Führerja do tega, da bo voljan voditi razgovore. Hitlerjevi govori v raznih mestih Nemčije dovolj jasno govore, kaj on želi.

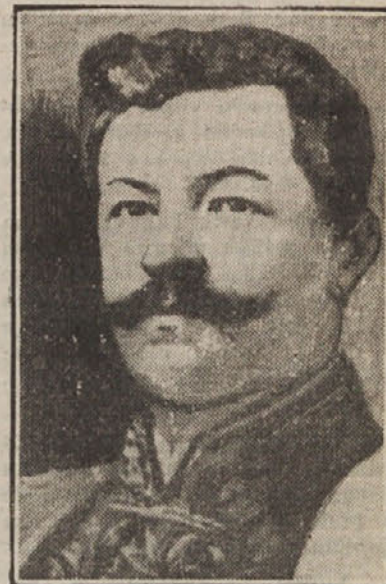
Iz tega razloga se pričakuje, da se bo v kratkem proučil predlog Hitlerja. Hitlerjev predlog glede kolektivne varnosti za dobo 25 let je sicer vsega uvaževanja vreden, toda v nemški podpis in pečat se ne polaga zdaj preveč zaupanja.

Poljska nevtralna

Varšava, 24. marca. v. Poljska bo v vseh spornih vprašanjih glede Nemčije in ki se ne tičejo Poljske same ostala nevtralna.

Novi belgijski predlogi

Bruselj, 24. marca. s. Van Zeeland, ministrski predsednik je imel važno konferenco s svojimi ožjimi



General Gomez umrlj diktator republike Venezuele. (Glej članek »V petrogradskem rajju na strani 2.)

sodelavci, na kateri so sklenili, da bo tudi Belgija stavila razne konkretne predloge za ustvaritev demilitarizirane cone med Belgijo in Nemčijo, ali pa vsaj kak drug predlog za ustvaritev splošne varnosti v Porenju. V ostalem vsi ministri soglašajo s francoskimi političnimi krogi in odobravajo njih zahteve, saj je Belgija še bolj upravičena zahtevati, da Nemčija spoštuje lokarnski pakt. Van Zeeland bo svoje predloge predložil na prihodnjem sestanku sil podpisnic lokarnskega sporazuma.

Pariz zavrača

Pariz, 24. marca. r. Današnji listi še nadalje komentirajo položaj, ki je nastal z dogodki v Porenju. Vsi nemški dokazi in trditve, da je francosko-sovjetski pakt naperjen proti Nemčiji, so brez podlage. Nemčija ni imela nikake pravice prekršiti lokarnskih paragrafov z motivacijo, da se osigura nemška varnost. Listi se vprašujejo, iz kakšnih razlogov Nemčija odklanja predlog glede predložitve francosko-sovjetskega pakta pred haaško sodišče, ko je vendar Francija za to. Francija se zaveda, kaj je podpisala s tem paktom in dobro ve, da bi haaško sodišče ne našlo niti ene točke, s katero bi se francosko Džžžž, s katero bi bila Nemčija ogrožena, niti ene točke, s katero bi se francosko-sovjetski pakt in lokarnski pakt križala.



Tudi ti dve štoklji sta začutili pomlad in začeli sta z združenimi močmi spletati gnezdo

„Glas“ stane 12 Din

Dnevna kronika

— Zveza za tujski promet sporoča: Odobrena je polovična vožnja po naših železnicah članom Jugoslov. tenis saveza, ki se bodo udeležili svoje skušine v Zagrebu 28. marca t. l. Popust velja od 25. III. do 1. IV. t. l.

— Umrli so: v Ljubljani ga. Marica dr. Spornova, soproga zdravnika dr. šporna; g. Alojzij Kodrič, upokojeni stražnik; v Ormožu ga. Pavla Omulčeva; v Mariboru g. ing. Mihael Ogričec, centralni inšpektor železnice. N. v m. p. Zaljubljenim sožalje!

— Izpit za pooblaščenega arhitekta sta napravila pri ministerstvu za gradnjo gg. ing. Boris Počkar in Milan Sever, oba iz Ljubljane. Iskrene čestitke.

— Na trgovski visoki šoli na Dunaju je diplomiral g. Risto Jelačin, sin predsednika Zbornice za TOI v Ljubljani. Čestitamo!

— Osebnosti. Postavljen je za gozdnega višjega pristava v Vojnem Križu ing. Rajko Hvala. Imenovan je za gozdnega svetnika v Novem mestu ing. Dominik Cerjak. Napredoval je pri dravski finančni direkciji za računskega kontrolorja Matej Dagelič, knjigovodja 8. pol. skupine.

— Radi današnjega Marijinega praznika izide prihodnja številka našega lista v četrtek zvečer in jo bodo prejeli naročniki izven Ljubljane v petek jutraj.

— Jubilej. Na Jožefovo je obhajal v Sv. Marijeti ob Pesnici ugledni veleposestnik in biv. jugoslovanski dobrovoljec g. Ilešič svojo 50. letnico v krogu najožjih prijateljev. Čestitamo!

— »Življenje v morskih globlinah« je naslov predavanja, ki ga priredi krajevni odbor Jadranske straže v Ljubljani v četrtek 26. marca t. l. ob 20. uri v restavraciji Zvezda. Predaval bo univerzitetni asistent dr. Kuščer Ljudevit; predavanje bodo spremljale krasne skioptične slike. Vabljeni so vsi člani in prijatelji Jadranske straže. Vstopnine ni.

— Redni občni zbor društva »Bran-i-bor«, podružnice v Ljubljani, bo v petek, 27. t. m. ob 20. v magistratni posvetovalnici. Narodno obrambni delavci, v zbor!

— XXVI. redni občni zbor Zdrženja gostilniških podjetij za ljubljansko okolico v Ljubljani bo v četrtek 26. marca ob 9. uri v vrtnem salonu restavracije pri »Levu« v Ljubljani. Gospodstva cesta 16.

— Nova gostilna na promenadi. Sredi promenade smo dobili v Ljubljani novo gostilno, tako da boš kar mimo grede lahko skočil s promenade na četrtni rupega vinca. Sestra agilne voditeljice Nove kuhinje je namreč otvorila spodaj v pritličju v prostorih prejšnjega bufeja »Pri Ivanu« lepo moderno gostilno. Gospodična Kmetičeva je bila delj časa v Zagrebu, kjer si je pridobila dovolj izkušnje in ve kako je treba zadovoljiti najrazvnejšega gurmana. Poleg starih prostorov je razširila novo gostilno za nadaljne tri moderne sobe, tako da se ne bo treba sramovati gospodu, če bo zavil tja notri. Lastnica je pa tudi preskrbela za najboljšo kapljico, da boš odšel na promenado lepo židane volje ter se zopet in zopet vračal nazaj v to prijazno gostilno. Torej zanimni si: Gostilna Kmetič, Aleksandrova cesta 5.

V petrolejskem raju

Državni poglavar s 300 otroki

General Gomez, pred kratkim umrli predsednik južnoameriške republike Venezuele, je zapustil nič manj ko tristo nezakonskih otrok. (In v tem brezdomno postavil svetovni rekord!) Najmlajši med njimi štejejo dvamajst pomladi; njihov oče je bil ob svoji smrti star 88 let. Gomezov najstarejši sin je višji državni uradnik, pa bo v kratkem dosegel starostno mejo 65 let, da bo lahko stopil v pokoj.

Lepa čednost pokojnega generala je bila, da se nikoli ni sramoval priznati različne svoje potomce in jih je tudi denarno dobro založil. Seveda mu to tudi ni bilo težko, zakaj razpolagal je z upravljanim bogastvom.

Strahovlada

Gomez je v deželi izvrševal diktaturo, ki ni poznala nobene meje in nobenih ozirov. Ko je iztrgal oblast svojemu predniku Castru, češ, da pomaga ubogim rančerm (farmerjem), se je pa sam prav hitro povzpela do enega največjega posestnika v Venezueli. Z odstopom petrolejskih vrelcev na Amerikance je sebe in svoje prijatelje čez noč napravil za milijonarje. Osebo

žgali z ognjki več. Maršaldo je romal v ječo 18leten mladenič in prišel ven z 40 leti — onemogel starček. Novinar Carlos Flores iz Salvadorja je o tej trdnjavi v Puerto Cabello razkril stvari, ki bi o njih človek ne verjel, da so dandanes, v 20. stoletju, sploh mogoče na tem svetu.

Novi mož

S smrtjo generala Gomeza je za izmučeno ljudstvo Venezuele napočela nova doba. Novi predsednik Polez Contreras je trdno odločen upeljati v deželji svobodnjaško in od samovolje neznanih industrijskih sil neodvisno vladavino. Že se je ustanovilo nekaj političnih strank, med katerimi utegne igrati prvo vlogo »Renave« (Renovacion Nacional de Venezuela). Ta »narodna obnova« združuje približno enake sile kakor v Španiji in Franciji ljudska fronta.

Na čelu tega pokreta stoji Mariano Picon Salas, odločen in še mlad mož. Preganjan od Gomezovega režima, je bil še v zelo mladih letih pobegnil v Čile. Tam je med venezuelskimi emigranti ustanovil »demokratsko

PRI OBISKU

Modne revije obrtniškega društva v Kazini

ne pozabite ogledati si pozorno ČEVLJE, ki se tam predvajajo pod imenom

„JEJA“

trgovina s čevlji

Janko Ješe, Miklošičeva cesta 36.

je vodil ves izvoz živine in zmriženega mesa, večina konzervnih in tekstilnih tovarn je bila v njegovih rokah. Razpolagal je tudi z lastno armado.

Mem tem ko je državni poglavar v svojem krasnem letoviškem gradu v Maracayu prešteval zlatnike, pa je med ljudstvom, zlasti pa med poljskimi in petrolejskimi delavci, črnci, peoni in mestici (mešanci) vladala nepopisna beda. Zato ni čuda, da so se našli možje, ki so se z vso odločnostjo borili proti temu režimu, stoječemu v znamenju denarnih mogotcev Rockefellerja in Sira Basila Zaharofa.

Verige, verige!

Usoda, ki je doletela nasprotnike petrolejskega generala, pa je bila strašna. Z zlobno ironijo jim je odkazal za bivališče trdnjavo Libertadorja (osvoboditelja), ki nosi to ime v spomin na velikega borca za svobodo Venezuele, Simona Bolivarja. Kdor je bil vržen v njene ječe, je imel malo upanja, da bo še kdaj hodil okoli brez verig.

Verge so bile stoli stite te politične ječe. Jetnik je dobil na vsako nogo verigo s 45 kili težko železno kroglo. Tako ni mogel niti hoditi, ker sta ga krogli pri vsakem koraku tolkli ob gležnje. Ječe so bile polne nesnage, in jetniki so izgledali kakor pravcati divjaki. Ostriženi in obriti niso bili nikoli; pomagali so si s tem, da so si brade ob-

zvezo, ki predstavlja praelico novega pokreta.

Salasov program je podoben programu vseh borcev za svobodo, ki zrušijo diktaturo. Zahteva v prvi vrsti splošno amnestijo vseh političnih kazencev; nadalje likvidacijo »gomercizma« t. j. uradništva s partijsko legitimacijo in pa korupcije v upravi. Zahteva tudi splošno in direktno volilno pravico. Na njeni podlagi naj se skliče narodni zbor, ki bo deželi dal ustavo.

Na gospodarskem polju hoče mlada ljudska fronta izvesti radikalne reforme. Predvsem naj bi se ogromna posestva prejšnjega predsednika razlastila in proglasila za narodno imovino. Isto naj bi se polagoma zgodilo tudi s celokupno industrijo.

Armada proti ljudstvu

Najhujši nasprotnik tega svobodarskega gibanja je seveda armada. Ta stoji v službi velikih ameriških petrolejskih družb in se s socialnimi idejami novih gospodov ne more sprijazniti. »Če vojska tega ne zapopade«, je izjavil te dni Salas na javnem shodu, »da je njena naloga varovati pravice ljudstva, tedaj bo Venezuela spet zapadla v isti položaj, iz katerega jo je rešila smrt generala Gomeza; samo krvava borba ljudstva proti njegovim vojaškim in industrijskim sovražnikom bo deželi končno odprla pot v svobodo!«

Beseda dneva

O tem bi nam bilo mnogo govoriti, a je težko pojasniti, ker ste počasni postali na sluhu. Zakaj po času bi morali biti že učitelji, pa je treba, da vas kdo zopet uči, katere so začetne pravine izrekov Božjih, in postali ste mleka potrebni in ne močne hrane.

(Pavla apostola list Hebrejcem, pogl. 5, 11 — 13.)

Razgovori s čitatelji Vprašanje, ki ga ni

Ljubljana, 24. marca.

Na neki dopis somišljenika v Mariboru:

Res je, kakor pišete, da je v našem državnem življenju še toliko in toliko vprašanj, o katerih bi se bilo treba temeljito in odkrito pogovoriti, da bi se že enkrat razčistilo soparno ozračje in pregnalo vse tisto, kar bega in meša duhove in zastruplja srca. To bo samo zdravo za našo državo.

Šef vlade g. dr. Stojadinović se je zadnjič v svojem odgovoru na interpelacijo v senatu dotaknil nekaterih takih vprašanj, žalibog samo dotaknil, ne da bi od svoje strani zavzel konkretno in jasno stališče. Vendar izgleda, da je tudi želja vlade, da se o teh stvareh otvori javna debata.

Od vsega, kar je g. šef vlade povedal, nam je najbolj všeč njegova izjava glede na vprašanje državnega in narodnega edinstva, o katerem je dejal, da to sploh ni nobeno vprašanje več.

Tako je. Za vse jugoslovanske patriote to vprašanje že davno več ne obstoja, ker je bilo definitivno rešeno v trenutku, ko smo se zedinili v državno Jugoslavijo, torej 1. decembra 1918. A kaj se je potem skozi vseh teh 18 let toliko šarilo s tem državnim in narodnim edinstvom, potrošilo za to cele sode tiskarskega črnila in so si trume govornikov izkričale na tem svoja grla? Ker se je za državnim in narodnim edinstvom skrival ta ljubi centralizem, ki je imel tako svoje zagovornike kakor svoje nasprotnike in jih ima še danes in jih bo imel, dokler se bo pač mogel držati.

Dolgo se itak več ne bo mogel, to je danes očitno. Pozicije centralizma so razmajane, tudi sedanja vlada ima na svojem programu njegovo demontažo, — in kadar ne bo več centralizma v sedanji obliki, bo mahoma tudi državno in narodno edinstvo kot fraza oziroma politično geslo izgubilo, ostalo pa kot dejstvo, kar je bilo od vsega početka in bo, dokler bo stala Jugoslavija.

Grozeče besede! Ali bodo petrolejski magnati trpeli tak »por«? Kmalu utegnemo slišati o novem državnem udaru v Venezueli, s katerim bo kak neznani general poizkusil polastiti se oblasti. Vprašanje je samo, če se bo tak udar še enkrat posrečil!

Socialna slika z ljubljanske ulice

Ljubljana, 24. marca

Naše mesto nudi včasih tudi površnemu opazovalcu prav zanimivo socialno sliko. Večkrat se zelo radi sklicujemo na svoje mehko srce, vse polno organizacij imamo, ki imajo vzvišeni cilj lajšati človeško bedo, če pa pade sredi ulice onemogel revež, pa zanj nimamo prostora, da bi mu nudili vsaj trenutno pomoč in zavetje.

Zelo mučen prizor se je nudił pasantom včeraj v Židovski ulici. Naenkrat se je zgrudil na tla neznan človek. Nihče ni vedel, odkod se je pojavil, ne kam je namenjen, bil je pač eden tistih brezdomcev, ki se polagoma približujejo kadru nezadovoljnih ter postopajev, a so zaenkrat samo še reveži.

Mož je ležal tam, firbecv pač dosti, a nobene pomoči od nikoder. Naši skavti so v tem času po šolah, da bi mu nudili vsaj tisto kar zmorejo: kozarec vode, mogoče tudi kako kosilce, kje pri dobrih ljudeh, ali slično. Ko se ni zmenil za reveža niti elegantni gospod niti mehkočutna damica, ki je samo vzklíkala »ah in ohe« ter pri tem sama medlela, topeč se v usmiljenosti sta se pojavila od nekod dva preprosta človeka, ki tudi njima ni poslano z rožicami, saj je njuna siromašna zunanost glasno govorila o borbi za kruh na živo in mrtvo. Hitro sta dobila od nekod kozareček vode in postregla revežu, da si je vsaj za trenutek malo opomogel. Edino ona dva sta imela toliko srca za reveža, ker sta sama bila reveža.

Takale bežna slika nam dovolj jasno pokaže vse naše takozvano usmiljenje, ki je večkrat res samo hlimba, namesto da bi bili prežeti pomagati bližnjemu ob vsakem času ter povsod. Ideja pravega človečanstva je od nas še zelo daleč!

Nad 130 pevcev je zapelo...

Savinjska dolina, 23. marca.

Cetudi so denarni viri usahnil, vendar so prijatelji lepe slovenske pesmi preteklo nedeljo do zadnjega kotička napolnili prostrano Radiškovo dvorano v Kapli pri Št. Jurju ob Taboru. Nastopilo je 5 pevskih zborov z nad 130 pevci, in sicer Št. Pavel pri Preboldu, Št. Peter, Gotovlje, Vransko in Št. Jurj ob Taboru.

Ze dolgo se je vadilo razen teh društev za skupen nastop tudi pevsko društvo v Št. Rupertu, katero pa na nedeljskem koncertu žal ni moglo nastopiti. V zadnjem trenutku — dobro uro pred nastopom je odpovedal njih pevovalca, ki je obenem tudi cerkveni organist v Št. Pavlu. Svoji zadržek in odpoved je opravičil z izgovorom, da ga g. kaplan ne pusti. Pomagalo tudi ni posredovanje nekaterih članov, Št. Rupert na koncertu ni nastopil.

— **Nesreče.** Zidar Marjan, 4-letni rudarjev sin iz Karmela, se je opeknel po nogah. — Vitine Ivan, 14-letni posestnikov sin iz okolice Kočevja, se je igral s sosedovim sinom. Dečka sta našla nekje star revolver ter se zabavala s streljanjem. Hipoma se je pa revolver sprožil ter je strel zadell Ivana v vrat. Poškodba je težka. — Majcen Anton, 36-letni posestnik iz Nove cerkve je bil na obisku pri svoji sestri. Ko se je vračal skozi gozd, je padel ob drevesnem šotoru ter si pri tem iztaknil levo oko.

Tajinstveno znamenje bele kače — Ljudstvo hrepeni po odrešeniku

V kačo zakleta deklica spet svari pokvarjeni svet

Ljubljana, 24. marca.

Nekdaj so se zaklete grajske gospodične prikazovale pastirskom sedaj so pa seveda moderne, da se kontesice puste reševati — šoferjem, kakopak, v prvi vrsti nezaklete, če so šoferji krepki zali fantje.

Ne bi bili načeli tega diskretnega vprašanja, ker ni niti novo niti več senzacionalno, če se ne bi bila na Doleniskem in tudi na Barju spet pojavila

v belo kačo zakleta deklica

Hude čase preživlja naš ubogi kmet in skrbi so mu v dolgih zimskih večerih razvneli fantazijo, da povsod okrog vidi preroška znamenja, ki napovedujejo največje nesreče in najhujše šibe. Obupani kmet je vsak dan občutljivejši za naneverjetneše novice in ugibanja, da ne govori samo v bližnji vojni kakor o gotovi stvari, temveč tudi o najstresnejših katastrofah. Posebno ga tudi razburja vedno večja pokvarjenost, neprestane tatvine in vlomni ter poboji in drugi zločini, ki jih pa ne smatra za posledice gospodarske krize, temveč za njen vzrok, češ, da je Bog tako pregrešno in pokvarjeno prebivalstvo udaril z bičem splošnega pomanjkanja in ga hoče za kazen iztrebiti z vojno, kugo in lakoto. Povsod vidi znamenja kazni božje in minulo zimo je najprej kmečko prebivalstvo spet opazilo mašne bele kačice po listju robide, malinovia in tudi hrasta. In že je narod spletel tudi pravljico o beli kači, kakor jo je pripovedoval tudi proti kraju svetovne vojne, da je l. 1917. mestno poveljstvo ljubljansko poslalo celo četo vojakov na Barje loviti belo kačo, ki je bila

dolga in debela kakor žrd

Še ni dolgo tega, pripoveduje zaradi slabih časov zbegano ljudstvo, ko je peljal mlad šofer svoj avtobus po Barju. Avtobus je bil popolnoma prazen in samotni šofer se je globoko zamislil ter mehanično krmaril voz po cesti. Nenadoma se pa spne pred avtobusom iz prahu velikanska bela kača z grozeče odprtim žreloom. Ljudje vedo tudi, da se je kača zavalila pod kolesa in ustavila avtobus. Ker ne gre za prisego, naj bo tako ali tako, saj je bilo pri Črnomlju morda drugače, kakor na Barju, glavno je, da avtobus ni mogel dalje. Toda šofer je bil lep in mlad in korajžen da se je strašna kača namah spremenila v zorno deklico in lepo olčkano ogovorila presenečenega šoferja. Povedala mu je, da je kontesa s tega in tega gradu in da je zakletaj pravkar prišel čas, ko jo fant lahko reši, če se ji dovoli ugrizniti v prst. Šoferju je bila lepa grajska frajla takole na samem vseč in nabrž ga je že tudi kaka druga takale kača ugriznila v prst, pa ji je podjetno pomohl meziniec pred rdečo usteca. Ali sladka usteca so se namah spet spremenila v grozno kačje žrelo, belo kontesino telesce pa v ostudno belo kačo... In fanta le zgrevalo, da je plašno odskočil

za avtobus, kača je pa podivjala, ker je dobila košarico, in se pričela togotno dreti naj se pregrešni ljudje poboljšajo in spametuejo, ker bo vsega konec! — So pač vse enake, če dobe košarico, jih pa napade moralna ogorčenost! — Če ne verjame, da govori resnico bo pa dala

Znamenje za svarilo pokvarjenemu svetu

In je kača zaplesala in udarila s svojim repom po grmovju in drevju — ter se udrila v zemljo. Ko je oplašeni šofer prišel k sebi, se je ozrl po listju in zagledal skoraj na vsakem listu sliko bele kače, kakor bi bila zakleta kontesa raztresla svoje fotografije in vizitnice...

Novice o strašnem srečanju šoferja z zakleto grofico se je naglo razširila po vaseh in tudi po mestih, najbolj pa seveda med inteligentnim ljubljanskim žensivom. Dolge vrste gospodičen in mamk romajo na lžansko cesto in po robovih Barja nabirajo med trnjevim robidovcem listje s sliko male bele kačice. Vsi molitveniki, spominke knjige in denarnice so polne tega listja, druge so pa s takim listjem nabasale celo majčkene blazinice in jih nosijo kakor škapulir v nedrhi, večje blazinice pa devajo po noči pod glavo, da jim tajne sile bele kače polije razbeljeno glavo... Verne kmečke ženske so našle nov vir skromnih dohodkov s prodajo takega s kačo obeleženega listja po domovih ljubljanskih dam in na trgu.

Kakor smo zadnjič videli v »Slovincu«, bele kačice na listju razburjajo celo resnobne moze!

Prirodoslovci poznajo kakih 50 vrst in več družin po 1 do 3 mm čez razpeta krila širokih metulčkov, ki njih gosenice žive med zgornjo in spodnjo kožico listov in se preživljajo z nežno zelenarvo. Tako se prežro po vsem listu in za seboj puščajo dolge tanke

rove in kanale ter mine. Ker gosenice teh majčkenih, pod povečevalnim steklom pa krasnih metulčkov ali moljev tako minirajo liste, jim Nemci pravijo »Miniermotten«, torej

molji, ki minirajo

Ko gosenice vraso in dozore, se navadno ob robu lista zabubijo, iz bube pa čez nekaj časa zleti mali mol in spet v drug list zaléze jajčka, ki se iz njih izležejo gosenice i. t. d. Metulčki žive le nekaj dni in hitro z zalego, da je večkrat polovico listja ali tudi več miniranega s temi belimi kačami. Zanimivo je pri teh malih minerih in požrešnih kopačih rogov, da razne vrste zvrtajo tudi popolnoma drugače zavite rove, kar lahko vidimo, če primeramo »kačice« na listju različnih rastlin. Ze po obliki rova lahko določimo vrsto molja! Na robidi so rovi drugačni, kakor na drugih listih, saj imajo razne rastline tudi različne molje in ima vsaka vrsta rastlin tudi svoje molje. Poglejte n. pr. osatovo listje ali rove na listju pese! Kakor gosenice metulčkov tako minirajo listje tudi ličinke raznih muh in sadijari prav dobro poznajo malo oso ki nena ličinka tako razgrize češnirvo ali hruševno listje in ga obre, da ostane samo ožile lista ali ogrodje, torej nekaj okostnjak ali skelet lista ter zato pravijo, da »češnirva grizliča« listje skeletira. Svojeega nevarnega molja — minerja imajo tudi krikanteme. Kakor molji, ki nam delajo ogromno škodo na volneni obleki in odejah ter preprogah, so tudi gosenice moljev, ki liste minirajo ali celo skeletirajo, seveda veliki škodljivci rastlinstva, preroškega duha jim na prirodoslovci še niso pripisali. Ker ima pa strah velike oči, je preprosto ljudstvo kačice na listju pač razložilo z v belo kačo zakleto deklico, ki išče odrešenika, kakor v teh težkih časih hrepeni po njem ves narod!

Hitlerjev 29. marec v Jugoslaviji

Zagreb, 24. marca

Propaganda za volitve 29. marca, ki je v vsej Nemčiji v polnem teku, gre tudi preko meja Nemčije, podobno kot se je to zgodilo za saarski plebiscit. Razume se, da gre Hitlerju in njegovim politikom ob teh važnih volitvah za čim večji prestiž, kajti ljudsko glasovanje mora vendar »ratificirati« njegove zadnje korake: odpoved locarnske pogodbe in vojaško zasedbo demilitariranega Porenja.

Propaganda za volitve 29. marca je našla svoj odmev tudi med Nemci, živječimi v naši državi. Volilno akcijo vodijo posamezni konzulati pod nadzorstvom poslaštva v Beogradu. Po dosedanjih informacijah kaže, da so bodo za volilni dan zbrali v Zagrebu vsi Nemci-državljeni Nemčije. Odtod bodo odpotovali s posebnim vlakom na Sušak, kjer se »Erik Larsen«, ki jih bo odpeljal

la kake tri milje od obale. Tako bodo Nemci na odprtem morju izvršili svojo volilno dolžnost in pravico, po kateri naj se Hitlerjevi dosedanjí koraki odobrijo, da bo vsa mednarodna javnost spoznala, da so Hitlerjeve želje obenem želje nemškega naroda.

— **Razpis službenih mest pri mestni občini ljubljanski.** K prošnjam za razpisana mesta je priložiti v smislu pogojev tudi spričevalo mestnega fizikata, da je prosilec telesno in duševno zdrav. Mestni fizikat ima v smislu tega določila službene pragmatike izstaviti brez vsakega honorarja ta zdravniška spričevala, ker se zdravniška tarifa, izdana na osnovi zakona o samostalnih zdravstvenih občinah na te primere ne more nanašati. Ker je vsled tega nastalo veliko razburjenje in so prosilci po večini silno siromašni ljudje, je mestni predsednik dr. Adlešič odredil, da se imajo ta spričevala brez vsakega honorarja izstavljati.

Maribor

m— Narodno gledališče. Sreda, 25. marca ob 15. uri »Cigan baron«. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Kariera kancista Winziga«. Globoko znižane cene. Zadnjič. Debitira Tita Veljakova.

m— Nova odvetnika. V Ljubljani sta položila odvetniški izpit koncipienta, Mariborčana dr. Fran Pihler in dr. Fran Cvetko. Čestitamo!

m— Napad iz zasede. Pri Sv. Barbari v Slov. goricah je nekdo iz zasede napadel posestnika Ivana Slamiča, ko se je zvečer vračal domov. Napadalec ga je z nožem zabodel v prsa. Slamiča so prepeljali v mariborsko bolnišnico, ker je poškodba zelo nevarna.

m— Tudi živino kradejo. Pri Sv. Martinu so še neizsledeni tatovi ponoči odpeljali iz hleva posestnici Mariji Ranerjevi 1000 dinarjev vredno kravo. Za zlikovce poizvedujejo orožniki.

m— Dr. Aljehin v Mariboru. Predvidoma bo v kratkem priredil v Mariboru šahovsko simultanko svetovni šahovski prvak dr. Aljehin, ki je bil nazadnje v Mariboru leta 1931.

m— Ribiško društvo v Mariboru je imelo občni zbor te dni. Novemu odboru načeljuje ponovno prof. dr. Fludernik.

m— Debut Tite Veljakove. Pri zadnji uprizoritvi komedije »Kariera kancista Winziga«, ki bo drevi v gledališču, nastopi v vlogi pilotke Sigrid kot debutantka gđe. Tita Veljakova.

m— Usoden karambol. Na Pobrežju, in sicer na Aleksandrovi cesti se je v nedeljo pripetila huda nesreča. Motociklist 49-letni mizar Tone Jug se je zaletel v obcestno ograjo, pri čemer si je na bodeči žici raztrgal lice ter zlomil spodnjo čeljust. Njegov sopotnik 25-letni mizarški pomočnik pa je pri trčenju zadobil nevarno rano na vratu. Oba sta v bolnišnici.

m— 50 tisoč dinarjev vredne gosli so vlomilci odnesli tkalskemu mojstru Jožefu Križanu, ki stanuje na Meljski cesti. Kot pravi okradenec, so bile gosli delo slovitega Stradivarija. Vlomilci pa so razen dragocenih gosli odnesli še 5400 dinarjev gotovine.

m— Union kino. Najzabavnejša veseloigra »Pigmalion« z Jenny Jugo v glavni vlogi.

m— Darujte za spomenik kralja Aleksandra v Mariboru! Darove sprejema spomeniška pisarna, Rotovski trg 1. soba 6a.

Celje

c— Brezposelnost nekoliko omiljena. Pri celjski borzi dela je pretekli teden bilo vpisanih 692 brezposelnih, od teh 54 žensk. Dne 10. t. m. pa je bilo 782 brezposelnih. Ker je Woschnaggova tovarna v Sošanju zopet pričela z delom, je 122 brezposelnih zopet dobilo delo.

c— Hrbtenico si je zlomila v nedeljo zjutraj 49 letna Antonija Štor, posestnikova žena iz Št. Lovrenca pod Prožinom. Padla je doma s kozolca; zdravil se v celjski bolnišnici.

c— Bik je nabodel pri oranju preteklo soboto 17 letno posestnikovo hči Marijo Gozdnikar iz Zagrebena pri Sv. Krištofu pri Laškem. Ko so doma z bikom orali, jo je žival napadla in jo povaljala po njivi. Gozdnikarjeva je dobila hude poškodbe po glavi, vratu in rokah.

c— Delo dobe: 2 hlapca, 1 kovač, 1 lesni trugar, 4 deklet, ena kuharica za sezono, 1 priv. sobarjica in 1 postrežnica.

Wilfana so prenesli v dolino Bela smrt v strmi vrtači

Zdaj leži v mračni tesni hišici, on, ki je tako ljubil snežne planjave

Kamnik, 24. marca. Včeraj zjutraj ob pol osmi uri je odšla iz Kamnika osemčlanska reševalna ekspedicija, da prenese mrtvega Wilfana v dolino. Obenem z ekspedicijo je odšla tudi orožniška patrolja, da ugotovi dejanski stan te strašne nesreče. Medtem so tudi prišli v Kamnik Wilfanovi starši in brat, da uredijo vse potrebno glede pogreba.

Na kraju nesreče so si orožniki natančno ogledali položaj in ugotovili

da je nesrečo povzročila nenadna oslabeledost

Za to kažejo prav vsi znaki in o kakem snežnem plazju sploh ni govora. Že pozno v noč je stopil Wilfan na prostrani plato Velike planine, po katerem je še slabo

uro hoda do turistijske kočice. Smučke je še pri zadnjem obisku planine pustil kar v koči. Zato je bila ta pot v globokem, od dežja razmočenem snegu skrajno nevarna. Morda je Wilfan že tedaj čutil močno utrujenost, zato si je odlomil palico, ki je bila zataknjena v sneg za markacijo na poti. S to palico se je opiral prav do ograje pri Poljanskem robu, ki loči Veliko planino od Male.

Tam je zašel s poti v strmo vrtačo,

ki je postala zanj usodna. Iz nje ni mogel več. Kaj mu je vzelo vse moči ravno nekaj minut pred ciljem, bo ostalo za vedno nepojasnjeno. Odložil je še težak nahrbtnik, se nani naslonil in zaspal.

Iz tega sna se ni zbudil več. Poleg njega so v snegu našli palico in pa majhen ženski dežnik, ki ga je vzel s seboj od doma. Ko je odhajal, je namreč mislil, da je nevihta samo v dolini in bo dežnik lahko spravil v nahrbtnik, ko bo prenehalo deževati.

Šele ob 17. so reševalci prenesli nesrečnega Wilfana v Stranje k farni cerkvi in ga položili na mrtvaški oder v mrtvašnici na pokopališču.

Tam leži sedaj v mračno, tesni hišici, on, ki je tako ljubil prostrane snežne planjave, obrnjen proti planinam, ki jim je svojo luhezen dokazal z najdražjim darilom — življenjem.

Pogreb nesrečne žrtve planin bo v sredo ob pol 16. na pokopališču v Stranah.

Presl.

Stanovska borba

slušateljev ljubljanske univerze Aleksandra I.

Ljubljana, 24. marca

Slušatelji ljubljanske univerze so že na mnogih zborovanjih in v mnogih resolucijah prikazovali in dokazovali svoj svojevrsten težak položaj.

Zaradi štirih dejstev so se dijaki ljubljanske univerze zadnja leta razgibali, in sicer 1. zaradi šolnine, 2. zaradi splošne univerzitetne in specialne tehniške uredbe, 3. zaradi taks in 4. zaradi ogražanja akademske avtonomije in zatiranja akademskega tiska.

Razmere same so torej zahtevale zborovanje, na katerem naj bi se dijaki dokončno odločili, kaj je treba storiti proti neznošenemu stanju na univerzi. Večina slušateljev univerze je zahtevala, naj se tako zborovanje takoj vrši. Tako se je vršilo zborovanje v petek 20. t. m. ob pol 11 na dvorišču univerze. Dvorišče je bilo nabito. Govorniki so referirali o vseh štirih gorej omenjenih vprašanjih. G. rektor je skušal dijake potolažiti, toda ni go-

G. rektorju so poslali deputacijo, ki je rektorja prosila, naj univerzo zapre, nakar jo bodo zapustili, ker se hočejo dostojno in akademsko boriti za svoje pravice in ne morejo dopustiti, da bi kdorkoli omalovaževal njih stanovsko borbo. Univerzo so res zaprli in slušatelji so jo v resdu zapustili.

V soboto popoldne ob 16 se je vršila meddruštvena seja slušateljev, na kateri so odločili:

1. da naj meddruštveni odbor obvesti rektorat o zahtevah študentov in prosi rektorat, da študente podpre v stanovski borbi,
2. da je treba s posebno spomenico obvestiti vse slovenske za-

vode, korporacije in institucije, ki imajo vpliv v javnosti, o strokovni borbi slušateljev in jih prositi za sodelovanje v tej borbi. Ves slovenski narod naj pomaga v tej borbi, saj nosi težka breme na in ima pravico, da njegovi sinovi imajo prosto pot do najvišje izobrazbe.

3. v Beogradu naj gre deputacija meddruštvenega odbora, ki naj zainteresira vse odločilne ljudi, kakor poslance, senatorje in ministre, za zahteve slovenskih dijakov. Deputacija se ne sme vrniti, dokler ne dobi pozitivnega odgovora na svoje prošnje. Vse dotlej bodo slušatelji ljubljanske univerze vztrajali v stanovski borbi.

V nedeljo ob 14 so dijaki došli ločili deputacijo za Beograd. Te seje se je udeležil tudi predsednik Akademске zveze g. Erjavce, ki je želel delegaciji celo ves uspeh.

V ponedeljek je g. rektor sprejel deputacijo meddruštvenega odbora in ji je obljubil, da bo sicer v torek 24. t. m. odprl univerzo, toda da ne bo vaj ne predavanj. Univerzitetna uprava pa je odločila, da se v torek vršijo laboratorijske in seminarske vaje.

O cerkvenem premoženju

Na skupščini starokatoliške cerkvene župe v Zagrebu je tajnik Marko Kalodjera obširno poročal o akciji župe za zgradnjo starokatoliške cerkve v Zagrebu in se je pri tem dotaknil, kakor poroča »Hrvatska straža«, tudi ovir, ki jih starokatoliški župni dela zagrebska mestna občina, ki noče odstopiti za zidavo primerne zemljišča, da si ga redno odstopa drugim cerkvam in celo posameznim društvom. Kalodjera je na skupščini dokazoval, da je bistvena razlika med

katoliško in starokatoliško cerkvijo v pogledu upravljanja cerkvenega premoženja. V starokatoliški cerkvi razpolagajo s premoženjem verniki sami, v katoliški pa duhovniki.

Poroka 10 letnega Abdulaha in 14 letne Aise

Sarajevo, 24. marca.

V vasi Olovem je bila včeraj poroka, ki je ni tako zlepa najti drugod. Desetletni Abdulah Salihbašić se je poročil s 14 letno Aiso Ranić, ki se je že pred tremi meseci poročila z nekim Salikom Turbićem in se zaradi neznošnih zakonskih razmer ločila. Za to nenavadno poroko je vladalo med domačini veliko zanimanje. Ženin se svojega dejanja, kot je bilo videti, niti ni bogve kako zavedal. Doma so mu naročili da se mora oženiti, pa se je.



— Vaša bolezen se mi zdi — — — čudno, da ne morem v natančno ugotoviti, mogoče, mogoče bo posledica pijanosti in — — —

— Nič ne stri, gospod doktor! Bom pa tedaj prišel, ko boste trezni, gospod doktor!

Mali Janezek opazuje pozorno svojega očeta. Začuden, ugleda na očetu glavi prve sive lase, zato vzkligne:

— Joj, očka, meni se zdi, da si že začel plesneti!

Slikar Miha Maleš obnavlja umetniške tradicije Kranja

Kranj, 22. marca.

Pod okriljem Ljudske univerze je bila na Jožefovo otvorjena v Kranju umetniška razstava Mihe Maleša. Glavni namen te razstave je oživitvori vzajemnost med človekom in umetnino.

Maleš prihaja v Kranj orat leđno, oziroma obnavlja prekinjeno tradicijo, katero je nekoč imel Kranj do umetnosti. Zato se nam zdi umestno, da ob priliki Maleševe razstave podamo nekoliko zgodovine o slikarski umetnosti starega Kranja.

Prvi razmah slikarstva se kaže v dobi poznega srednjega veka, ko je še vladal gotski stil, toda se je že mešal z renesančnimi elementi prihajajočimi iz Italije. V tej dobi so nastale cerkve v našem mestu z značilno lepo arhitekturo, z bogatim slikarskim okrasom sten, s slikanimi okni i. t. d. Kot glavno delo slikarstva iz te dobe je na lepi štiridelni oltarni nastavek, ki se nahaja danes na Dunaju in predstavlja Oliško goro, Vstajenje, Beg in Mučenje sv. Kancijana. Umetnost renesančne in baročne dobe nista pustila v Kranju pomembnih sledov, ker ta dva južna stila nista ugažala življenjskemu ritmu mesta.

Nekaj umetnin te dobe je od znanega Valentina Menzingerja. Plodovitejša je pa 2. polovica 18. stoletja. Tedaj so delovali v Kranju znani Langerji, ki so s svojimi slikami zalagali celo Slovenijo. Posebno znan je Leopold, ki je

imel velik talent a ne prilike za šolo. Zato je hotel podlago pridobiti pri velikih slikarjih in je v ta namen kopiral znanega Kremser — Schmidta. S temi kopijami je poslikal tudi stene v župni cerkvi. Obenem z Langerjem in za njim je delovala cela vrsta slikarjev in podobarjev, ki so hodili večinoma po njegovih sledih. Omenimo naj samo Wissiake in Götzle.

Novo smer je ubral Krančan Hayne, ki je uvedel realizem in krajino. Sledeče, 19. st. je nekoliko slabše zastopano. Nekaj Langusovih slik, nadalje bi bilo omeniti Fr. Pustavrha in Karingerja Antona. Naš največji mojster Wolf je zapustil v Kranju samo dve sliki (Kraljica sv. Rožnega venca in sv. Jožef). Nato pa je Kranj nekako utihnil in vsa umetnost se je pričela osredotočavati v Ljubljani.

Sedaj razstavlja med nami umetnik, ki obnavlja umetniške tradicije Kranja. S tem je Maleš prav za prav pridelal samo člen k zgodovinskemu poglavju umetnosti v Kranju.

Daleč so časi, ko so trdili, da ljudstvo ne razume moderne umetnosti radi njene vsebine. Da jih ni razumelo, je bil vzrok samo v pomanjkanju stikov med umetnikom in narodom. Toda vključ temu moramo na žalost ugotoviti, da težak boj bje umetnik za obsoj umetnosti in da težko se ljudstvo zopet znajde v umetnini, ker so ga nekako prevzela druga gesla in stile.

T. V.

Žrtev pretepa

Maribor, 24. marca.

V Žikarcih pri Sv. Lenartu v Slov. gor. so se v nedeljo stepli fantje. Žrtev pa je bil 23-letni posestnikov sin Herman Bohak, ki je fante meril. Vrgli so ga ob tla in ga hudo poškodovali. Prepeljati so ga morali v mariborsko bolnišnico.

Na policiji nič novega, v bolnišnici pa gneča

Celje, 24. marca.

Ker je na policiji vse bolj mrtvo in čedalje manj »dozorelega«, o čemer bi lahko poročali, je tolko bolj živahno v bolnišnici.

Ko je v soboto ogenj uničeval hišo posestnika Simona Novaka v Negonjah pri Rog. Slatini, je pomagal gasiti tudi 24 letni sosedov sin Jurij Zalokar. Prišel pa je pod goreč grušč, kateri se je podiral. Zalokar je dobil prav hude onekline po telesu, zlasti pa po obrazu in rokah.

Pri ključavničarskem mostru Ivanu Klemenaku v Mozirju je na padla 28 letnemu ključavničarju Stanterju Alojzu na levo nogo težka traverza in mu jo seveda zlomila.

V celjski bolnici pa zdravijo vse polno nerodnežev. Tako je v nedeljo padel doma s klopi 6 letni Albert Mlinšek, sin drvničarja v Vitani. Pri padcu si je nalomil desno roko.

Na 29 letnega Alojza Glogovška, hlapca na Vrenski gorci pri Sedlarjevem, pa se je prevrnil voz napolnjen z vlnogradnim kolien. Zlomilo mu je levo roko nad komolcem. Nesreč je torej vse polno.

Vsi poškodovanci pa gotovo upajo, da bodo kmalu ozdraveli, saj v teh lepih pomladnih dnevih res ni lahko vzdržati na bolniški posteli.

Bik ga je nabodel

Maribor, 24. marca

V Pesnici pri Mariboru je večeraj 43-letni hlapec Ivan Stahel napajal bika. Nenadoma je žival zbesnela in ga napadla ter mu z rogovi polomila rebra. Hlapca, ki ima nevarne rane po prsnem košu, so morali odpeljati v mariborsko bolnišnico.

Tri postajališča na 3 km dolgi progi

Kamnik, 24. marca

Preteklo nedeljo so otvorili na kamniški progi med postajama Črnuče in Trzin novo železniško postajališče Podboršt. Namenjeno je le osebnemu prometu, in sicer predvsem za vasi Podboršt in Nadgorico.

S tem pa je seveda docela obveljavo postajala Črnuče, saj so po novi ureditvi prometa na tem mestu kar tri postajališča, in to na kratki komaj 3 km dolgi progi. Med vsako postajo je razdalja komaj za kilometer.

Prebivalcem južnega dela Črnuče zadostuje v vsakem pogledu, komaj nekaj korakov oddaljen, postajališče na J-žici; ostalim pa nova postaja v Podborštu.

Na novem postajališču se bodo ustavljali vsi potniški vlaki.

Zdravnik: Kaj pijete običajno, vino ali žganje?

Pacijent: Zelo ste ljubeznivi, gospod doktor; ako imate brinjeve, bi rad popil z vami čajico!



SREČKE

državne razredne loterije

A. REIN IN DRUG

krat največja premija od 1.000.000.- ZAGREB
dinarjev na pri nas
kupljene srečke Gajeva 8-11ica 15

DOLENJSKE NOVICE

Hujša kot sam Martin Krpan

Mica je pa hujša v svojem poslu kot je bil sam Martin Krpan, ki je v onih lepih starih časih tihotapske romantike tovoril in prodajal po Notranjskem sol in je opeharil v brk celo cesarja Jožefa, ko ga je vprašal, kaj prenaša. Seveda je cesarost tedaj verjela, da je imel Krpan na svoji kobilici naložene le kresilne kamne in gobo, pa je bilo vse v redu. Da, takrat so še kaj verjeli na besedo; danes pa v drugih časih med tomaževskimi ljudmi z besedo ne dosežeš nič.

To je spoznala na zadnjem novomeškem sejmu tudi Marija Skubičeva iz Trebnjega, ki ji novomeški stražnik kar ni hotel verjeti, da prenaša in tovari po Dolenjskem le prah proti mrčesom, čeprav je ženica zatrdila: »Če je v teh škaticah caharin, je pa tudi kravjek puter in naj jezik požrem, če lažem!«

Morda bi tako odločno zastavljenim besedam v Krpanovih časih dunajska cesarost verjela, novomeška se pa kar ni dala ugnati. Nič niso pomagale vse besede in prošnje ter ves bogati besedni zaklad dolenjske potovke. Morala je ženica na »pregled« na novomeški rotovž, kjer so ji temeljito izprašili grešno tihotapsko dušo. Seveda se je ob tej priliki izkazalo, da ne prodaja praškov za pokončevanje mrčesa, temveč — saharin! Pri preiskavi so našli pri njej še 40 škatic vezanih na vrvice okoli sa-

mega — trebuha! Grenke bodo posledice te sladke robe, ker tihotapka visoke denarne globe, ki jo čaka, ne bo mogla plačati in bo morala pač v — luknjo. Dolenjske »kofetarice« pa bojo zaman čakale na svojega dobavitelja, ki najbrže še dolgo ne bo mogel izvršiti poslednjih naročil — — —

★

Nad 100 čebelarjev iz vseh krajev Dolenjske se je udeležilo na praznik čebelarstva tečaja za starejše čebelarje na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu. V torek pa je bil istotam čebelarški tečaj za začetnike, ki se ga je udeležilo tudi lepo število novincev, bodočih dolenjskih čebelarjev.

S kolmi in motiko! V nedeljo so slatniški fantje ves dan vneto popivali po zidanih. In ko so jih vinski duhovi dodobra razgreli, so se med seboj pričeli prepirati. Beseda je dala besedo, okajena dolenjska kri je zavrela, pa se je vnel boj, ne boj — mersarsko klanje. Obdelovali so se s koli in noži, da so prijatelji tega »viteškega dolenjskega sporta« marogasti še danes kot cebre. Najhujše jo je pa izkupil neki Vo dopivec Janez iz Vel. Slatnika pri Novem mestu, ki je po vrhu vseh kolovskih udarcev dobil še za nameček z motiko po glavi! Z razbito lobanjo in nezavestnega so prepeljali v novomeško bolnico.

Na policiji vse živo

Ljubljana, 24. marca.

Kriza vedno bolj pritiska in zakaj si ne bi človek privoščil tudi malo zajčje pečenke, so si mislili brezposelni delavci Brezar Ivan, star 20 let, doma tam nekje iz Dolenjskega, Gornik Stanko, istih let, tudi dolenjske krvi ter Pučko Josip, doma iz okolice Krapine. Vlomili so v kurnik in zajčjo stajo ter si preskrbeli zajčke ter še koške povrhu. Ampak sreča je vendar tako opoteča. Še predno so okusili prepovedani sad, so jih dobili ter jih zaprli, zajčki so pa romali zopet nazaj v svoje stajice. Grešniki pa bodo kmalu tudi vsak v svoji stajici.

Petletni deček Nardin Mirko iz Most se je večeraj preizkušal v brzini s samim avtomobilom. Seveda je zmagal avto v hitrosti ter je tudi dečka podrli na tla in ga precej opraskal. Poškodbe pa ne bodo imele hudih posledic.

V neki kavarni na Vidovdanski cesti sta se sprla dva gosta, znamenje pač, da tam ne točijo vode. Med prepričkom je na Erdeš Lado udaril Dolenca Miloša z nekim predmetom po obrazu ter ga občutno poškodoval.

Mizarska pomočnika Somrak in Valentinčič Franc sta se pa večeraj zvečer v Cerkveni ulici stepla in pri tem tako kričala kot da bi imela političen shod. Privabila sta stem nreči poslušalcev ter tudi stražnika, ki je moral, ker le ni bilo miru, povabiti oboja seboj na policijo, kjer so jih pridržali toliko časa, da se je pravi krivec — alkohol izkadil.

Bodeča žica je nevarno poškodovala pekovskega pomočnika Kovačiča, ko je zavezil s kolesom naravnost v neko ograjo.

Kolesarske tatvine so kar naprej na dnevnem redu. Večeraj je bil policiji prijavljen zopet kup grešnikov, ki jih tako mika ta »sport«, da več ne ločijo, kaj je moje in kaj tvoje.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

74

»Al imaš še tisti račun?«

»Nimam, gospodar. Ko sem stopil v vašo službo, sem sežgal vsa pisma.«

»Kako pa se je imenoval tisti zdravnik?«

»Nikakor se ne morem spomniti njegovega imena.«

»Potem nama pa vse to prav nič ne pomaga!«

»Če se srečam s tem zdravnikom, ga bom takoj spoznal,« je miril vrli Bill razburjenega Jacka.

»Za božjo voljo Bill, ne muči me s takimi neumnostmi. Ali misliš, da boš v tem orjaškem mestu kar tako srečal človeka, za katerega niti približno ne veš kako mu je ime, kje stanuje, in ki ga nemara sploh ni več v Londonu.«

Bill se je praskal za ušesi in premišljeval.

»Gospodar,« je prostodušno dejal nato, »ali vam je veliko do tega, da dobite zdravnika, ki je spisal ta račun? — Imam neko misel in mislim, da bi se mi je posrečilo najti tega človeka, kakor rečeno — «

»Kakšno misel, Bill? Zelo veliko mi je leželo na tej stvari!«

»Prav — potem ga bom našel! Kakor rečeno — «

»Toda, kako boš pa to izpeljal?« je nekoliko nezaupno vprašal Jack.

»Ta zdravnik je dolgo let stanoval v starem delu mesta in mogoče še stanuje tam. Bil je zelo dober zdravnik in je imel vedno mnogo pacientov. Mislim, da ni imel povoda, da bi se bil preselil kam drugam. No, in zdaj mislim iti od zdravnika do zdravnika, dokler ne najdem pravega.«

»Toda, to lahko traja mesece, leto dni!« je vzkliknil Jack.

»Nič ne de, gospodar. Če vam je toliko do tega, da ga najdem, potem boste že potrpehli, oprostite, kakor rečeno — «

»No, prav Bill. Toda kaj boš pa naredil ko ga najdeš?«

»O, potem je vsa stvar zelo enostavna. Pokazal mu bom tale račun in on bo pogledal v svoje knjige, kaj je bil takrat zapisal na tale račun. Skoraj vsi zdravniki imajo navado, da si zapišejo za vsakega bolnika kako so ga zdravili.«

»Zelo ti bom hvaležen Bill, če mi to izpeljaš. Delaj, kakor sam najbolje veš in znaš. Dajem ti popolnoma proste roke. Prav tako ti je na razpolago denar, ni ti treba tu varčevati!«

Gospodar in njegov pomagač sta si segla v roke.

PREVARANI PITT

Ko je naslednji dan odšel Pitt v hišo, ki mu jo je bila označila sobarica za Terezino stanovanje, je kmalu sprevidel, da ga je ta prebrisana ženska temeljito nalagala. V tem stanovanju je našel na povsem neznane ljudi.

Ves razkačen je zdaj hodil po ulicah, znova iskaje sobarico, ki ga je bila tako ukamila. Zdaj je tudi vedel, da mu Tereza ne bo več zaupala. Najrajši bi bil sam sebe pretepel, ko je pomislil, kako bedarijo je napravil s svojo baiko o pobegu.

»Reči, da sem lezel skozi dimnik, pri tem pa imeti popolnoma čisto obliko — o jaz osel!« je venomer jezno godrnjal predse in švigal z očmi naokrog, kje bo zagledal sobarico.

Namenjen je bil, skrivaj slediti jej, čim jo zapazi, da tako izve za Terezino stanovanje. Potem pa se bo javil pri Terezi in jo z bolj zvitiimi lažmi skušal prepričati, da je res pobegnil iz Jackovega ujetništva.

In res, spet je bila Pittu sreča mila.

Ko je nekega večera tako hodil po mestu in pravkar zavil v neko zelo prometno ulico, je naenkrat zagledal sobarico, ki je, obložena z zavoji očividno hitela proti domu. Zdaj ji je v pramenu razdalji oprezno sledil. Dekle je kmalu zavilo v najelegantnejšo londonsko četrt in tam vstopilo v neko krasno vilo. Pitt se je zlobno zarežal — zdaj bo videl, ali je na pravem kraju. Skrit za stebrom ograje, je dobri dve uri oprezal na hišo, in šele, ko je zagledal sobarico v steklenih vratih balkona, je bil docela siguran, da je na pravem kraju.

Naglo je zdaj stopil k vratom in pozvonil. Oupreti mu je prišla sobarica, ki se je nemalo prestresla, ko ga je tako nenadno zagledala pred seboj. V prvem hipu je hotela zaloputniti vrata, pa si je premislila in spustila Pitta noter.

»Girdo ste me nalagali!« jo je ozmerjal Pitt. »V tisti hiši stanuje neki Brooks, ki je bil tako nesramen, da je nahujskal svojega psa name.«

Sobarica mu ni ničesar odgovorila in ga je samo temno pogledala izpod čela.

»Hoo,« je govoril z gospodaričjo, »je osorno zahteval Pitt.«

Dekle je izginilo v sobane in se kmalu vrnilo z odgovorom: »Smete vstopiti, Pitt.«

»Pitt! Vi! Ali je mogoče?!« je s bližnjim presenečenjem vzkliknila Tereza, ko se je priklonil, sukaje v rokah svojo čepico. Lepa Španjolka je s svojo prijateljico sedela na divanu in s svojimi velikimi, črnimi očmi zdaj prodirno gledala Pitta, ki se je vnovič globoko priklonil in ponižno spregovoril:

»Vaš zvesti sluga se je vrnil, milostljiva gospodična. Mnogo sem moral pretrpeti, preden mi je uspelo pobegniti in spet stopiti pred vaše obličje.«

»To mi je že moja sobarica povedala,« je hladno odgovorila Tereza. »Toda jaz ji nisem verjela.«

»Milostljiva gospodična — «

»Ne laži, Pitt,« ga je prekinila. »Rekel si sobarici, da si pobegnil skozi dimnik, pri tem si bil pa v čedni obleki, kakor da si prišel od maše.«

»Saj to je vendar druga obleka,« je ravnodušno odgovoril Pitt. »Denarja, ki sem ga imel pri sebi, mi niso vzeli, in sem si zato lahko kupil obleko.« Govoril je tako prepričevalno, da bi mu moral vsakdo verjeti.

»No, prav, verjamem ti, Pitt,« je rekla zdaj Tereza. — »Toda, povej mi, kako si prišel sem? So-

barnica ti je navedla napačno stanovanje. Iz tega bi že bil lahko sprevidel, da te ne potrebujem več!«

Pitt se je ponovno globoko priklonil, kar pa je storil samo zato, da mu ni bilo treba pogledati Terezi v oči.

»Ostal sem brez vsakršnih sredstev, milostljiva gospodična,« je ponižno odgovoril. »In ko sem šel slučajno tu mimo, sem slučajno pri oknu opazil vašo sobarico, pa sem smatral to za prijazen migljaj usode — pa sem si dovolil potrkati na vaša vrata, prepričan, da me boste spet potrebovali.«

Terezo je njegova ponižnost in krotkost vznemirjala.

»Vem ptiček, da si moj nasprotnik. No, bom že gledala, da se te iznebidim, si je mislila, glasno pa je rekla:

»No, in kaj bi zdaj rad, Pitt?«

»Rad bi še nadalje ostal pri vas v službi!«

»Ali si kdaj videl tistega moža s krinko?«

»Dvakrat je bil pri meni in me izpraševal, toda povedal sem mu le, kar se mi je zdelo, da mu lahko povem.«

Iz domačih gajev

MIRKO KRAGELJ

Blodnici

Jaz človek vidim v tebi le človeka, ki brez moči potaplja se v mlakuži; slabič v bližini tvoji se okuži, donaša strupa ti — namesto leka.

Malikovelec sle pred — te pokleka in svojemu nagonu slepo služi, da, ko s teboj nastičen se razdruži, te trešči v tla — izmozgana pokveka.

Potem pa gre in roke si očisti ter iz daljave nate s prstom kaže in v svetohlinstvu se vrstnikom laže:

»V obraz bi pljunil grešnici nečistil! Jaz pa sem gledal v tebi le človeka, ki mesto strupa — treba mu je lekal!«

Mirko Kragelj živi kot železniški uradnik v Ljubljani. Svoje pesmi je doslej izdal v dveh knjigah. Naša je vzeta iz knjige »Ecce homo«, ki je izšla l. 1930. Kragelj je priljubljen tudi kot avtor raznih šaljivih kupletov in zbadljivk, ki pa jih izdaja dosledno pod pseudonimom.

Astrološka napoved

za 25. marec.

Nemiren in spremenljiv dan. Za ljubavno življenje slab. V zakonih razpoloženje za prepir. Zenske bodo danes razdražene, vendar za dobro, blago besedo dovzetne. — Za denarne zadeve je dan dober.

za 26. marec.

Dokaj ugoden dan za poslovne in denarne zadeve. V splošnem pa prav muhast dan. Usoda bo ljudem nagajala z majhnimi zlobnostmi. Treba jih prenašati s potrpežljivostjo. Aprilski in novemberski ljudje bodo danes neprijetni. — Neugoden dan za sport. — Ljudje z zločinskimi lastnostmi in nagnjenji bodo danes posebno razgibani, zato pozor pred njimi!

Pobesnili zaljubljenec

Kakor poročajo iz Pariza, se je v sanatoriju St. Hilaire pri Grenobleu odigrala krvava drama.

Neki uslužbenec, zaposlen kot snažilec, se je bil zaljubil v 14-letno hčerko uradnika v tem sanatoriju in je dekletce neprestano nadlegoval.

Tedaj se je od jeze, da ga dekletce ne mara, napil — popil je tri litre vina — se oborožil s tremi revolverji in udril v sanatorij. Besno je streljal na sve, kar je dosegel. Najprej je ubil tisto dekle, nato 5letnega otroka, nato še neko drugo dekle. Vedno znova je nabijal revolverje in obstrešil še tri osebe. Slednjič se je zaklenil v neko prazno sobo sanatorija in streljal dalje iz okna ven.

Vse se je poskrnilo, a župan tega kraja je prihitel s puško, in zdaj se je vnela pravcata bitka. Strel za strelom je padal, zdaj iz puške, zdaj iz revolverja, — skupaj okoli sto strelkov. Slednjič so utihnili revolverji.

Čez čas so možje udrli v sobo in tam našli pobesnelega strelca ranjenega. Šebre iz županove puške so ga bile zadele v oči, a čeprav slep, je še vedno divje mahal okoli sebe z revolverji. Tedaj je prišel tudi neki sorodnik ustreljene 14-letne deklice in je tega divjaka ubil z dvema revolverskima streloma.

Skrivnost Port Arthurja

V Harbin je prispel te dni neki ruski emigrant po imenu Aleksandrov, 70-leten mož, ki se ponaša, da je edini človek na svetu, ki ve za kraj, kjer je izza rusko-japonske vojne skrit zaklad. Med obleganjem Port Arturja je sklenilo rusko trdnjavo poveljstvo ves denar vojne blagajne, skupno 12 milijonov zlatih rubljev, spraviti na varno v gorovju. Denar so spravili v 12 zabojev, ki so jih skrivaj zakopali. Po končani vojni sta ostala živa samo dva izmed častnikov, ki jim je bilo takrat poverjeno shranjenje zaklada. Eden njiju je Aleksandrov, tako zatrjuje on, zaupal ro strogo čuvano tajno. Aleksandrov pripoveduje, da se je pred meseci podal na tisti kraj, da se prepriča o istinitosti zaklada. Izjavil je, da ne bo živi duši izdal tega skrivališča in če bi njemu samemu ne uspelo dobiti ta zaklad v svojo last, tedaj bo to skrivnost vzel s seboj v grob.

ZANIMIVOSTI

Na en kvadratni meter z roko tkane orientalske preproge pride — kakor je pač kvaliteta — do 120.000 vozlov.

Geologi so odkrili, da se nahaja pod mestom Budimpešto 35 km dolgo podzemsko slano jezero. Nameravajo pridobivati iz tega jezera sol in jod.

Jack Flannagan, čuvaj na svetilniku ob severozapadni obali Neufundlandije je v 23 letih rešil 316 človeških življenj. Mož ima že 22 odlikovanj, denarja pa tudi že precej.

V Buenos Airesu (Argentinijska) so se trije bratje trojčki poročili s tremi sestrami trojčkami. Vseh šest ima rojstni dan na isti dan.

Dragocene gosli niso ukradli

Maribor, 24. marca.

Včeraj smo poročali, da so vlomilci obiskali tkalskega mojstra Josipa Križana na Meljski cesti in mu odnesli dragocene okoli 50.000 dinarjev vredne Stra divarjeve gosli ter okoli 5000 dinarjev gotovine. Zdaj so pa doznali, da vloma pri Križanu ni bilo temveč gre za nesporazum med ženo in možem.

Križanova žena je namreč pred odhodom skrila gosli in denar neke v hiši ter o tem ni povedala možu ničesar. Ker se je mož vrnil pred njo domov in ni bilo majhnega zaklada na mestu, kjer ga je sam skrila, je takoj alarmiral policijo, misleč da so ga obiskali vlomilci. No, svet je pa le izvedel, da ima Križan dragocene gosli.

Hude posledice

Maribor, 24. marca

Zaradi neke malenkosti sta se sprla zakonca Jurij in Elizabeta D. Naposled sta se spoprijela, toda zmagovalka je bila žena, ki je moža z vso silo sunila pod trebuhom. Mož je tresčil ob cementna tla in si ranil lobanjo. Odpeljati so ga morali takoj v bolnišnico, kjer se pa še ni zave del.

Otroci požigalci

Maribor, 24. marca.

V Zg. Koreni pri Mariboru so se včeraj igrali otroci v hlevu Josefine Petkove. Našli so tam petrolejsko svetilko in jo prižgali. Nesreča pa je hotela, da jim je svetilka zdrčala iz rok na tla in se razbila. Petrolej se je vnel in v hipu je bil ves hlev v plamenih. Otroci so zbežali in odnesli zdrave pete, živino so pa iz gozdravega hleva komaj rešili. Petkova trpi precejšnjo škodo, ker je hlev pogorel do tal.

Radio Ljubljana

Sreda, 25. marca: ob 9: poročila, 9.10: Versko predavanje g. dr. Potočnik, 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve v Ljubljani, 11: Otroški kotiček, koncert radijskega orkestra, vmes kramlja ga. Šaričeva, 12: poročila, 12.15: Akademija II. drž. realne gimnazije v Ljubljani, vodi g. Schweiger, 13.15: plošče, 16: O gozdarstvu, g. ing. Tavčar, 16.20: Našim mami, nastop otrok. Vodi gđc. Vecajzova, 17: Fantje na vasi, Gorenjski trio in radijski trio, 19: poročila, 19.30: Narodna ura, 20: Haniče pot v nebesa, sanjska igra, igrajo člani radijske dramske družine, 21: Venčki narodnih pesmi, sodelujejo gđni. Zupanova, Mišičeva ter gg. Franzl, Jug, Roman in Tone Petrovič ter Radijski jazz, 22: poročila, 22.15: prenos lahke glasbe iz Nebotičnika.

Četrtek, 26. marca. Ob 12: plošče, 12.45: poročila, 13.15: plošče, 14: poročila, 18: radijski orkester, 18.40: Slovensčina za Slovence, g. dr. Kolarič, 19: poročila, 19.30: Narodna ura, 20: Prenos iz ljubljanske opere, v I. odmoru glasbeno predavanje g. Bravničarja, v II. odmoru poročila.

— Gospodična, dajte mi prosim hitro zemljo s šunko.
— Ali jo boste, prosim, takoj snedili ali jo boste seboj vzeli?
— Oboje!

NAJNOVEJŠA POROČILA

Težkoče v Rimu

Rim, 24. marca. — Sporazum, sklenjen tekom rimskih razgovorov med državami Italije, Avstrije in Madžarske, bo obsegal dva dela: politični in ekonomski del. V glavnem bodo ponovno poudarjena načela sporazuma iz leta 1934. Tekom razgovorov pa so se državniki dotaknili tudi drugih vprašanj, ki bodo naznačene v zaključnem komuniqueju, katerega tekst pa še ni izdelan. Pri sestavljanju tega teksta je namreč prišlo do težkoč zaradi odpora Madžarske, ki je zahtevala, da se v komunique vnesejo tudi izjave o vprašanjih, ki njo v prvi vrsti interesirajo.

Žrtve poplav v USA

Newyork, 24. marca. k. Število, žrtev poplave trenutno ni točno določeno. Nekatera poročila trde, da je dosedaj našlo smrt v poplavljenem ozemlju okoli 150 oseb, druga pa, da je število mnogo večje, celo preko 275 oseb. Materijalna škoda je ogromna. Poplave, kakršna je ta, že dolgo vrsto let ne pominjajo v Newyorku. Skoro iz vseh pokrajin prihajajo na predsednika države Roosevelta obupne prošnje za denarno pomoč.

Spremembe v Italiji

Rim, 24. marca. — Predsednik vlade Mussolini je imel na glavni skupščini strokovnih korporacij velik govor, v katerem se je dotaknil vseh perečih zunanjepolitičnih vprašanj, obenem pa napovedal važne spremembe v Italiji sami. Namesto sedanje poslanske zbornice bo stopila zbornica zastopnikov posameznih fašističnih korporacij, ki se bo imenovala fašistična korporativna zbornica. Tvorili jo bodo zastopniki 22 korporacij, ustanovljenih ob koncu leta 1934. Mussolini pa je to ustanovitev samo napovedal, ne da bi določil dneva njene dejanske uvedbe. »Dan, ko bo napočila ta pomembna izprememba v ustavnem življenju Italije, je dejal predsednik vlade, ni več daleč. V zvezi je z zmagovitim koncem sedanje vojne v Vzhodni Afriki in z ureditvijo usodnih vprašanj, ki so zdaj v Evropi na dnevnem redu.«

Glede vojne možnosti v Evropi je Mussolini izjavil:

Ko Italija dela za okrepitev svojega gospodarstva, pa upošteva tudi to, da bi morala nekega dne poseči v kako evropsko vojno. Kako, kdaj in s čim, na to vprašanje ne more nihče odgovoriti. Kolo svetovne usode se razvija naglo. Če temu ne bi bilo tako, kako naj si razložimo naglo in obsežno oboroževanje vseh držav. Tudi našo akcijo mora v vsem voditi ta tragična možnost. Po fašističnem nauku mora država določiti svoje stališče do naodnega gospodarstva na podlagi vojne možnosti.

„Glas“ je zabaven
čitaš „Glas“

Položaj na bojiščih

Asmara, 24. marca. T. O. poročila: Na celnem severnem bojišču se vrše manjše borbe med italijanskimi in abesinskimi oddelki. Italijanski oddelki, ki so prvotno vztrajno prodirali proti jugu, ker niso našli nikjer na noben odpor, so si morali sedaj, ko so pričeli Abesinci z napadi, zgraditi postojanke in skopati strelske järke. Glavna sila italijanske vojske stoji sedaj nasproti abesinski vojski južno od Ambe-Aladže, kjer je tudi zbrana vsa moč abesinske vojske, ki je napram italijanski vojski prav malenkostna. V teku dosedanjih borb abesinski vojski ni uspe. lo zavzeti italijanskih postojank. Tudi v Tembijenu skuša rasa Kasa z nenadnimi napadi doseči kak uspeh in pregnati italijanske čete z njih postojank, toda mu to ne uspe. Italijanske čete so zasedle že vse obrežje vzdolž reke Takaze in so na nekaterih mestih prodrle daleč proti jugu. Na važnem prelazu Agaga so italijanske čete zgradile čvrste utrdbe.

Ras Gukša in njegove čete se bore v prvi vrsti pred Beddo. Njegova vojska se je z ozirom na obširno zasedeno ozemlje znatno povečala. Mnogo domačinov iz okolice Antola je prestopilo na italijansko stran. Vest, da se abesinsko prebivalstvo obnaša napram italijanski vojski zelo sovražno, so neresnične. Večji del prebivalstva je pa že z umikom abesinske vojske odšel proti jezeru Ašangi.

Aviacija je javila, da se abesinska vojska pripravlja pod poveljstvom rasa Sejuma na napad v Tembijenu, dočim se iz Gondarja pomikajo manjši oddelki proti severu k vojski rasa Imruja, ki so bili tudi bombardirani.

Na južnem bojišču pri Negeliju in Vaderi vlada deloma mir in ni opaziti nikakih večjih napadov. Italijanski oddelki, dasi že nešteto krat napadeni od Abesincev, še vedno drže v svoji oblasti vse postojanke, ki so bile dosedaj zavzete v pokrajini velikih jezer.

Iz Mogadiša je bilo odposlanih par tovornih avtomobilov na fronto pri Vebi Šebeli. S seboj so pripeljali večjo zalogo municije ter živeža, posebno konzerv. Aktivnost aviacije je tudi tu velika. S svojim bombardiranjem sa avioni razpršili že mnogo abesinskih oddelkov.

V VSEM DOBRO ZNANI
DROGERIJI

R. HAFNER
CELOVŠKA CESTA 61,

dobite

KOLONJSKE VODE

RAZNIH VRST VONJEV

PO SAMO DIN. 10.— ZA 1/4 L.

Važna postojanka Ual-Ual je močno utrjena in spremenjena v veliko vojaško taborišče. Tu se nahajajo velike zaloge municije za italijansko vojsko, ki se bojuje v oblasti Sasabaneh. Med tem časom je tudi tu urejeno veliko letališče, na katerem pristajajo ogadenski bombarderji.

Na sami ogadenski fronti ni opaziti nikake večje intenzivnosti, pač pa se italijanska vojska pripravlja na napad.

Abesinska vojska je zopet dobila zadnje dni pošiljke orožja in municije, ki jih je pred par dnevi pripeljal nek angleški parnik v Zeilo. Tudi se doznava, da se vrši velika dobava orožja Abesincem iz Kenije ter egiptskega Sudana.

V splošnem je italijanska vojska, ki se je že deloma privadila podnebju, v odlični formi.

PREMIERA! SMEH IN KROHOT! VLASTA BURIAN

najboljši češki komik, nepozabni
»Lažni feldmaršal« v burki

KAPITAN KORKORAN

Salve in burje smeha!

Jutri ob 15., 17., 19. in 21. uri!

Danes poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15 uri

ANY ONDRA v veseloigri

Donogoo Tonka

MATINEJA: Buck Jones

DVA NASPROTNIKA

Danes ob 14.15 in jutri ob 10.30

KINO SLOGA, tel. 27-30

Rickettovi skrivnostni posveti

Addis Abeba, 24. marca. a. Znamni finančnik Rickett, ki je pred par dnevi prispel z avionom v Addis Abebo, je imel te dni več razgovorov z abesinskimi vladnimi krogi. Podrobnosti teh razgovorov niso znane. Trdi se, da niso političnega značaja.

Rickett odpotuje v kratkem z avionom v Džibuti, odkoder bo najbrže na poti v London obiskal tudi Mussolinija.

Novi prevozi

Neapelj, 24. marca. p. V vzhodno Afriko je zopet odplul parnik z več dobrovoljci in z večjo količino municije. Prebivalstvo je priredilo odhajajočim navdušene ovacije ter vzklikalo Duceju in vojski.

Nov pomorski velikan.

London, 24. marca. n. Danes ob 10 uri je bil spuščen v morje veliki luskuzni parnik »Queen Mary«, ki je bil zgrajen v ladjedelnici Clyde-Dzinov-sky. Na obali je opazovalo ta prizor več kot dva milijona ljudi. Novi parnik je odplul v Glasgow, od koder krene nato v Southampton.

Proračunska debata v senatu

Beograd, 24. marca. — Včeraj se je v senatu pričela načelna proračunska razprava, ki je trajala od 9.15 zjutraj do pozno v noč. Poročilo senatske večine je prečital senator Jovan Aleksić, poročilo manjšine pa senator dr. Hrasnica. Nato je predsednik senata otvoril načelno debato, ki jo je uvedel finančni minister z ekspozicijem, iz katerega posnemamo samo nekaj glavnih misli.

Uradniški prejemki

Glede znižanja uradniških prejemkov je minister poudaril med drugim: Na tej strani, na strani uslužbenskih prejemkov, smo sprejeli ta ukrep kot skrajnost. Prejemki državnih uslužbencev so potisnjeni na minimum, v katerega ni dovoljen več noben poseg, na minimum, ki ga bo treba korigirati s povišanjem, ko bodo to dovoljevale gospodarske in proračunske razmere v državi.

Finančna politika

Politika sedanjega vlade glede državnih dohodkov in izdatkov se temeljito razlikuje od politike, ki je vladala poprej, in se glasi: Vložimo čim več v materialne izdatke, da okrepimo usahlo potrošno silo ogromne večine našega ljudstva, ki živi od izdelovanja materialnih dobrin. Obenem skušamo z vsemi sredstvi okrepiti delavnost ljudstva s tem, da zaposlimo kar moč veliko število delovnih sil.

Šele ko bomo vzpostavili ravnovesje med državnimi izdatki in državnimi dohodki in bomo pravilno delovale finance državnih potreb, se bomo lahko posvetili reviziji. Zaradi tega smo morali sprejeti sklep o povečanju proračunskih dohodkov s povišanjem davčne stopnje. Kritje smo našli v davku na poslovni promet s povečanjem njegove osnovne stopnje za eno četrtino.

Skupne

banovinske trošarine

V čl. 12. zakonskega predloga finančnega zakona je predvidena ustanovitev banovinskega fonda, v katerega se bo stekalo 18% skupnega prometnega davka. Ta dohodek bo delil finančni minister vsaka dva meseca po posebnem ključu. Računati moramo, da bo v to svrhu na razpolago sto milijonov Din na leto.

V tem pravcu je bil kot prva poteza ustanovljen pri Drž. hipotekarni banki fond banovinske trošarine. To je prvi korak v smeri racionalnega skupnega vira dohodkov vseh banovin. Ta fond se alimentira od banovinske trošarine na riž, kavo, čaj, kakao in kalcijev karbid. Da se torej da banovinam ekvivalent za ukinitve neumesne banovinske davkatve se je 1. aprila 1935 uvedel sistem skupnih banovinskih trošarin. Po proračunu bi nove skupne trošarine vrgle banovinam okoli 25 milijonov Din. Skupno z lanskimi, ki so vrgle okoli 45 milijonov Din, bi skupne banovinske trošarine morale prinesiti banovinam okoli 70 milijonov Din. Ude-

ležba posameznih banovin na teh dohodkih bi bila taka-le: dravska banovina 8.21, savska 19.41, vrbaška 7.41, primorska 6.47, drinska 11.1 zetska 6.64, dunavska 17.13, moravska 10.31, vardarska 11.31 in uprava mesta Beograda 2.07.

Finančni minister je zaključil svoj ekspoziciji z apelom na senat, naj odobri proračun in finančni zakon.

Govor dr. Andjelinovića

V debati je prvi govoril bivši minister dr. Grga Andjelinović, ki je izvajal med drugim:

Čim resnejša je situacija, toliko večja je odgovornost senata, ki mora biti do neke meje reguliratelj političnih odnošajev v državi.

Ako pogledamo po svetu, vidimo danes dve skupini držav. V eni se vlada po metodah takozvanega avtoritativnega, v drugi pa po istemu takozvanega demokratskega režima. Demokracija sama sebi ni namen, nego je sredstvo in način, kako najbolje vladati narod in državo. Zato moramo na metode vladanja gledati z gotovo širokogrudnostjo, dokler ne doženemo ne le prave metode, nego tudi pravo nianso vladanja, ki odgovarja našim tradicijam in našemu političnemu razvoju.

6. januar in 6. marec

Iz tega širokega vidika je treba presojati tudi akt z dne 6. januarja. Politike 6. januarja ni mogoče likvidirati s politiko 6. marca. Bilo bi potrebno, da vlada dr. Stojadinovića ostane samo delavna vlada in da dosledno začne z izvajanjem demokratskega sistema vladanja. Pred 8 meseci je dr. Stojadinović dobil pooblastilo, da izda nov zakon o tisku in nov volilni zakon. Zakaj teh dveh zakonov ni izdal? Kdo je bil, ki ga je v tem oviral? Na tem vprašanju bi se pokazala tudi njegova dobra volja napram velikim demokratskim načelom.

Volilni zakon

Volilni zakon, na osnovi katerega je bila izvoljena narodna skupščina 5. maja, je zakon avtoritativnega režima. Vsi smo složni, da je treba sedaj naprednejša in liberalnejša, ker si vsi želimo v državnem življenju demokratskega sistema vladanja. V to svrhu je dobil dr. Stojadinović že pred osmimi meseci pooblastilo, a novega zakona še vedno nimamo. V tem domu gotovo ni nikogar, ki bi oviral delo kraljeve vlade za uveljavljanje pravičnega in demokratskega volilnega zakona.

Senator dr. Andjelinović je nato govoril še o hrvatskem vprašanju in tudi tu očital vladi, da zavlačuje njegovo rešitev.

Drugi govorniki

Za njim je govoril najprej senator Milan Simonović, ki je zagovarjal sprejem proračuna brez sprememb. Senator Ivan Pucelj pa je po ostri kritiki sedanjega vladne politike izjavil, da bo glasoval za poročilo večine finančnega

odбора, torej za sprejem proračuna s predlaganimi spremembami. Za njima je govorilo še več senatorjev.

Na današnji seji je med drugimi govoril senator dr. Ante Pavelić, ki je podvrgel ostri kritiki sedanje politične razmere in obrazložil svoje naziranje o nestrani ureditvi države v zvezi s hrvatskim vprašanjem.

Delavska skupina JRZ

V nedeljo se je v Beogradu vršilo zborovanje Jugoslovanske zveze narodnih delavcev, na katerem je bila ustanovljena posebna delavska skupina JRZ, katere predsednik je postal minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetković. Na zborovanju je nastopil tudi minister dr. Miha Krek, ki je govoril proti delavski internacionali in razredni borbi. Minister Cvetković je izjavil med drugim: Pri kontroli proračunov Delavskih zbornic sem imel priliko videti one, ki so patentirali delavsko politiko. Mi ustvarjamo skupni delavski pokret in želja ter dolžnost, da se razčisti s temi elementi, sta me priredila sem.

Oglašuj v „Glasu“

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

Kuharico —

gospodinjo k vdovcu s tremi otroci sprejem v stalno službo. — Ponudbe na upravo lista pod »Ljubiteljica otrok - Novomesto«.

Dopisnik

v slovenskem, srpsko-hrvatskem, nemškem, italijanskem in francoskem jeziku išče primernega zaposlenja. Tudi za nekaj ur dnevno. — Sprejema tudi prevode. — Cenjena povpraševanja na upravo lista »Glas naroda« pod »Korespondent 50«.

GOSPODIČNO

sprejem na stanovanje takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Glasa naroda«.

Izdelovanje

posteljnih odej iz vate, volne in puha pri F. Novak, Maribor, Koroška c. 8.

MLADI - STARI!

Madrace tridelne 220.—, otomane 400.—, vloge žične - blazinjene, rolete, tapetiraniška popravila i.t.d. Pohištvo različno, moderno, solidno in ceno. — Priporočila se »ADA« - Maribor, Vojašniški trg.

Amaterji!

razvija - kopira - povečava - strokovno in skrbno Foto Japelj, Maribor, Gosposka 28, zunanja naročila pošto obratno.

Dvosobno

stanovanje v mestu ali njegovi neposredni bližini išče mirna družina brez otrok za mesečno najemnino Din 500 do 550. — Ponudbe na upravo pod »Dvosobno stanovanje«.

Ženitve

in možitve boljših krogov posredujemo najvestneje Razpošiljamo informativne prospekte proti predplačilu Din 10.— v poštah znakah - diskretno. Velika izbira odličnih paritij obojega spola. Naročite takoj prospekte! »Rezor« Zagreb — pošta 3

Hranilne knjižice

prodane ali kupite najboljše potom naše pisarne. Solidno poslovanje. Priložite znakol Rudolf Zorč, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Tel. 38-10

PREMOG

»Stanovsko« (4900 kal.) 100 kg. Din 36.— postavljeno na dom

LOJZE RESMAN

trg kuriva Borštnikov trg 2. Tel. 33-53

SPOLNA TROMOST

in nesigurnost starih in mladih ZDRAVI SE NESKOGLIVO Z V PARIZU Z NAJVIŠJIM ODLIKOVANJEM NAGRAJENIMI PILULAMI ZA MOŠKE

Vi-Ha-Gé

30 kom. Din 84.— 100 kom. Din 217.— DOBIJO SE V APOTEKAH

S povzetjem diskretno pošilja:

APOTEKA JELAČIČU BANU JELAČIČEV TRG 12 ZAGREB

Radenci

Radenska

MORA

BIT

POSEBNO SEDAJ SPOMLADI STALNO NA VASI MIZI! OD 15. MAJA DALJE DIREKTEN VAGON V PRELEPO PRLEKLIJO DO RADENCEV. ODHOD ob 7.20 ZJUTRAJ IZ LJUBLJANE. PRIDITE ŽE TAKOJ V MAJU NA SPOMLADANSKO ZDRAVLJENJE V RADENCE.